

Advies over de actuele verspreiding van de habitattypische soorten per SBZ-H deelgebied – deel fauna

Adviesnummer:	<u>INBO.A.3233</u>
Datum advisering:	22 januari 2015
Auteur(s):	Geert De Knijf, Glenn Vermeersch
Contact:	Niko Boone (niko.boone@inbo.be)
Kenmerk aanvraag:	ANB-INBO-BEL-2014-54
Geadresseerden:	Agentschap voor Natuur en Bos Cel Gebiedgericht- en Soortenbeleid T.a.v. Maurits Vandegehuchte Koning Albert II-laan 20 bus 8 1000 Brussel maurits.vandegehuchte@Ine.vlaanderen.be
Cc:	Agentschap voor Natuur en Bos Carl De Schepper (carl.deschepper@Ine.vlaanderen.be)

Aanleiding

In uitvoering van de Europese Habitatrichtlijn werden instandhoudingsdoelen opgemaakt voor de in Vlaanderen voorkomende Natura2000-habitats. Het globale doel is te komen tot een gunstige regionale staat van instandhouding (SVI) van de habitats. De regionale staat van instandhouding wordt mee beoordeeld aan de hand van de staat van instandhouding van habitattypische soorten. In De Knijf & Paelinckx (2013) worden per habitatype de typische faunasoorten vermeld. De habitattypische flora wordt vermeld in Oosterlynck *et al.* (2013). Als indicator voor de SVI en bij het toekomstige beheer van de speciale beschermingszones (SBZ), is kennis vereist over de huidige verspreiding van deze soorten.

Vraag

Wat is de actuele verspreiding van de habitattypische faunasoorten in de Habitatrichtlijngebieden (SBZ-H)?

Toelichting

1 Habitattypische florasoorten

De verspreiding van de habitattypische florasoorten is weergegeven in het INBO-advies INBO.A.3192.

2 Habitattypische faunasoorten

Voor het bepalen van de actuele verspreiding van de habitattypische faunasoorten (De Knijf & Paelinckx, 2013; De Knijf *et al.*, 2013) in Vlaanderen, werden de data gebruikt zoals die via de invoermodule www.waarnemingen.be werden ingezameld. Deze data werden door Natuurpunt ter beschikking gesteld aan het INBO in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen de overheid (ANB en INBO) en Natuurpunt.

Er is geopteerd om de gegevens te gebruiken die dateren vanaf 2008. De periode 2008-2014 kan beschouwd worden als representatief voor het actueel voorkomen van de meeste soorten in Vlaanderen. Oudere gegevens zouden te veel locaties kunnen opleveren waar de soort ondertussen verdwenen is. Bovendien laat die periode toe om een correctere inschatting van de vindplaats te maken. Sinds 2008 worden alle gegevens doorgegeven op basis van puntlocaties. Dat is veel nauwkeuriger dan het oude systeem van UTM kilometerhokken of, voor verschillende soorten, UTM hokken van 5x5 km. De waarnemingen van eikelmuis, hazelmuis en waterspitsmuis zijn een uitzondering. Deze gegevens zijn afkomstig uit de zoogdierendatabank van Natuurpunt en zijn nog wel gelocaliseerd op basis van coördinaten of UTM-hokken (UTM1 en UTM5). Voor de habitattypische vogelsoorten is gewerkt met de gegevens die gebruikt zijn voor de rapportage in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (Anselin *et al.*, 2013). Het betreft data uit de periode 2008-2012.

In bijlage zijn de waarnemingen weergegeven die gelegen zijn binnen de grenzen van de Habitatrichtlijngebieden. Voor de soorten afkomstig uit de zoogdierendatabank zijn aparte digitale kaarten gemaakt. Hierin zijn alle waarnemingen opgenomen, dus niet alleen de waarnemingen binnen de grenzen van de SBZ-H. Het gebruik van UTM-hokken laat niet toe om een waarneming eenduidig te linken aan een SBZ-H.

Het gebruik van waarnemingen bevestigt enkel dat een soort in een gebied voorkomt. Dat een soort niet werd waargenomen in een potentieel leefgebied, betekent niet noodzakelijk dat de soort er niet voorkomt. Sommige gebieden worden door de waarnemers frequenter bezocht dan andere. Terwijl van bepaalde Habitatrictlijngebieden mogelijk weinig of geen data werden ingevoerd, zijn er voor druk bezochte gebieden net veel waarnemingen beschikbaar. Dergelijke druk bezochte gebieden wegen daardoor te zwaar door op het totaal aantal waarnemingen van de verschillende habitattypische soorten. In bijlagen 1 en 2 wordt daarom ook telkens een overzicht gegeven van de waargenomen habitattypische soorten per habitat(deel)gebied, los van het aantal waarnemingen.

Conclusie

De actuele verspreiding van de habitattypische faunasoorten in de Habitatrictlijngebieden is toegevoegd in bijlage 1 voor de niet-vogelsoorten en in bijlage 2 voor de vogelsoorten.

Referenties

Anselin, A., K. Devos, G. Vermeersch, E. Stienen & T. Onkelinx 2013: Toelichting bij het opstellen van de rapportage in het kader van artikel 12 van de Vogelrichtlijn en status van vogelsoorten met instandhoudings-populatiedoelen en van typische vogelsoorten van Natura 2000 habitattypes. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, INBO, INBO.R.2014.1567208

De Knijf, G. & Paelinckx, D. 2013. Typische faunasoorten van de verschillende Natura 2000 habitattypes, in functie van de beoordeling van de staat van instandhouding op niveau Vlaanderen. Advies van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek. INBO.A.2013.139.

De Knijf G., Adriaens D., Van Elegem B. & Paelinckx D. 2013. Natura 2000 habitattypen - Meer dan flora! Natuur.focus, 12: 109-120.

Oosterlynck P., Van Landuyt W. & Paelinckx D. (2013). Selectie habitattypische flora ten behoeve van de artikel 17 rapportage omtrent de staat van instandhouding van de Natura 2000 habitattypen. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek jaar (INBO.R.2013.20). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel.

Bijlage 1: actuele verspreiding van de habitattypische faunasoorten (niet-vogelsoorten) per habitat(deel)gebied (bron: waarnemingen.be en zoogdierendatabank (Natuurpunt))

De waarnemingen van de habitattypische faunasoorten (niet-vogelsoorten) zijn weergegeven in het bestand Bijlage1_HabitattypischeSoortenPerHabitatrichtlijngebied. Elke waarneming (periode 2008-2014) is met een punt aangeduid.

In de Excel-tabel Bijlage1_HabitattypischeSoortenPerHabitatrichtlijngebied wordt per habitat(deel)gebied een overzicht gegeven van de waargenomen soorten.

De waarnemingen van eikelmuis, hazelmuis en waterspitsmuis zijn weergegeven in verschillende bestanden. In de bestandsnaam is telkens aangegeven op welke manier de waarnemingen gelocaliseerd zijn.

Bijlage 2: actuele verspreiding van de habitattypische faunasoorten (vogelsoorten) per habitat(deel)gebied (bron: Anselin *et al.*, 2013)

De waarnemingen van de habitattypische vogelsoorten zijn weergegeven in het bestand Bijlage2_HabitattypischeVogelsoortenPerHabitatrichtlijngebied. Elke waarneming (periode 2008-2012) is met een punt aangeduid.

In de Excel-tabel Bijlage2_HabitattypischeVogelsoortenPerHabitatrichtlijngebied wordt per habitat(deel)gebied een overzicht gegeven van de waargenomen soorten.